

VPG

News-Nieuws-Notisia

Maandblad van de Verenigde Protestantse Gemeente van Curaçao
 Monthly Bulletin of the United Protestant Congregation of Curaçao
 Boletin Mensual di Kongregashon Protestant Uní di Kòrsou

Een ton om in te investeren!

Wat is er nodig voor een bloeiende en groeiende gemeente?

Ds. C. W. Smit

Een aantal jaar geleden kwam ik in aanraking met het boek "Natuurlijke gemeenteontwikkeling" van Christian A. Schwarz. Hij heeft wereldwijd onderzocht wat de kenmerkende factoren zijn voor de groei van een christelijke gemeente. Schwarz heeft er acht ontdekt. Het mooie is, dat het niet uitmaakt tot welke denominatie de gemeente behoort, maar dat de principes universeel toepasbaar zijn. Nu is het zo dat wij mensen kwalitatieve groei (in geloof) en kwantitatieve groei (in aantal) niet kunnen bewerken: groei geven, dat is het werk van de Geest. ("God heeft doen groeien. Het is niet belangrijk wie plant of wie begiet; alleen God is belangrijk, want Hij doet groeien". (1 Cor 3: 6-7)) Onze taak is dus het begieten en planten, dat is voorwaardenscheppend bezig zijn. Je zou het principe van de natuurlijke gemeenteontwikkeling kunnen vergelijken met een ton. De gemeente is de ton. De kwaliteitskenmerken – de voorwaarden voor groei – zijn de duigen. De hoogte van de laagste duig bepaalt hoeveel water c.q. groei de ton kan bevatten. Daarom moet er het eerst aan de laagste duig gewerkt gaan worden, zodat de ton meer inhoud kan krijgen. Wat zou de laagste duig van de VPG zijn, waardoor de groei in onze gemeente belemmerd wordt? Hieronder staan de acht kwaliteitskenmerken, die de voorwaarden scheppen voor de groei van een gemeente. Ik zal ze - in willekeurige volgorde - kort bespreken.

Toerustend leiderschap

Leiders van groeiende gemeentes concentreren zich op het toerusten van anderen christenen tot dienstbetoon. In plaats van zelf zoveel mogelijk taken op zich te nemen, investeren ze een groot deel van hun tijd in discipelschapsvorming, in delegeren en in het toerusten van nieuwe leiders. Praktisch gezien heeft iedere gemeentegroep (kring, kerkenraad etc.) dan bijvoorbeeld een leider en een aspirant-leider, die wordt begeleid (en opgeleid) door

de leider.

Gavengerichte taakvervulling

Dit principe gaat er van uit dat God zelf aangeeft welke taken er verricht dienen te worden in een gemeente. En dat bepaalt Hij door de gaven/talenten, die de gemeenteleden hebben gekregen. Dat betekent dat niet de vacatures, maar de gaven bepalen welke taken er worden verricht. Het is de taak van de leiders om de leden te helpen om de gaven te ontdekken die hun door God gegeven zijn, en een taak te zoeken of te creëren die bij die gaven past. Wat kerken te doen hebben is dus een talentenbank opzetten: inventariseer wat mensen kunnen, want de gaven bepalen de taken. Voor onze kerken is dat een revolutionaire ommezwai. Want dat zou kunnen betekenen dat een taak of een ambt van Godswege onvervuld mag blijven als de gaven er niet voor aanwezig zijn. De

praktijk in onze traditionele kerken is precies omgedraaid – wij werken vanuit de taak naar de taakdrager. Bij ons bepalen de vacatures welke mensen we zoeken: we hebben perse een ouderling nodig en daarom zoeken we stad en land af om een ouderling te vinden. En daarmee lopen we de kans dat we zomaar voorbij gaan aan alle andere talenten die wel aanwezig zijn en waarmee God zijn specifieke plan voor deze unieke gemeente duidelijk wil maken.....

Hartstochtelijk geloofsleven

Interessant resultaat van het onderzoek van Schwarz is dat het geheim van groeiende gemeentes

Juni 2012

1-2

Hoofdartikel

Ds. C.W. Smit

2

Meditatie

Ds. W. Lolkema

4-5

Informatie:

Bijbelleesrooster
 Kerkdiensten

6-11

Berichten uit de wijken

12-14

Kerk, Jeugd en

School; 4Jou

Diakonie

Centrale kerkenraad

14-15

Ingezonden

Kerkvoogdij

16

VoorElkaar

niet ligt in een bepaald type geloofsbeleving ('charismatisch', 'liturgisch' etc) maar in de mate van hartstocht waarmee het geloof beleefd wordt. Bij hartstocht moet u dan denken aan de mate waarin het christelijk geloof beleefd wordt als een persoonlijke ontmoeting met Jezus Christus. Waar de persoonlijke relatie met Jezus Christus wordt geïntensiveerd, komt de hartstocht als vanzelf mee. Frappant detail hierbij is dat kerkgenootschappen waar Jezus slechts als een goed mens en voorbeeld wordt gezien, wereldwijd krimpen, maar dat christo-centrische kerken waar Jezus aanbeden wordt en zijn goddelijke kant belicht wordt, groeien.

Doelmatige structuren

Met doelmatig wordt bedoeld dat de structuur van een gemeente op vermenigvuldiging gericht moet zijn. Leaders zijn er niet om de boel te houden zoals die is, maar om te zorgen dat gemeenteleden hun gaven kunnen benutten om nieuwe leaders voort te brengen. Ze zijn dus bezig zichzelf overbodig te maken. Dit is één van de meeste controversiële kenmerken in het onderzoek. Er zijn nl. christenen, die gaan steigeren bij het woord 'structuur', omdat ze dit niet 'geestelijk' vinden en omdat structuren het werk van de Geest zou belemmeren. Andere, meer traditionele kerken zullen hun hakken in het zand zetten bij het woord 'doelmatig'. Hier is men nl. zo gehecht aan bepaalde structuren en vormen, dat die koste wat het kost behouden moeten worden. Op dit moment licht organisatiedeskundige Saskia de Rijke de organisatie van de VPG door en we zijn benieuwd naar haar kijk op de doelmatigheid van onze kerkstructuren.

Inspirerende samenkomsten

Groeiende gemeentes kenmerken zich door kerkdiensten, die mensen inspireren. Hierbij gaat het niet alleen om de vorm en de inhoud van de eredienst, maar ook om de ruimte waar deze wordt gehouden en om de bejegening. Vragen die je hierbij scherp krijgen zijn: Voelen gasten zich welkom? Krijgen voorgangers structureel feedback, zodat ze 'hun product' kunnen verbeteren? Is er ruimte voor persoonlijke getuigenis? Hoe zit het met de kwaliteit van de muzikale begeleiding? Wordt er tijdens de diensten gebruik gemaakt van de verschillende gaven, die er zijn binnen de gemeente?

Groeizame gemeentekringen

De 'celstructuur' of het werken met kleine groepen lijkt bepalend te zijn voor mate van levensvatbaarheid van een gemeente. De beslissende vraag daarbij is niet alleen of er een bloeiend kringenwerk is, maar ook of de kringen ook een 'gemeente in het klein' zijn. In de kleine groep gaan bijbelstudie en omzien naar elkaar hand in hand. Maar ook het dienen van niet-kringleden door je talenten ten dienste van de ander in te zetten, het toerusten tot discipelschap, het ontdekken van je gaven en het vermenigvuldigingsprincipe van het opleiden van nieuwe leaders komen tot hun recht in het kringenwerk.

Je zou als regel kunnen stellen: Hoe groter je gemeente, hoe belangrijker de kleine groep wordt, om als gemeentelid betrokken te blijven en om te kunnen blijven groeien als gemeente. Je zou zelfs zo ver kunnen gaan om te zeggen: hoe meer mensen in een kring of kleine groep actief zijn, hoe gezonder je gemeente is.

Behoeftengerichte evangelisatie

Uitgangspunt van evangelisatie is dat we als christenen wat aan anderen te vertellen hebben. Zending en evangelisatie veronderstellen dat we iets moois 'in handen' hebben, waar de ander beter van wordt. Nadenken over evangelisatie stelt ons direct voor de vraag in hoeverre we overtuigd zijn van de waarde van het christelijk geloof voor onszelf en daarmee ook voor hen die niet het christelijke geloof aanhangen.

Wanneer de Geest ons daarvan heeft overtuigd, dan moet het 'evangelisatie-aanbod' van een gemeente volledig zijn afgestemd op de vragen en

behoeften van de niet-christenen. De drijvende kracht onder evangelisatie is de liefde voor de naaste. Wanneer je iemand lief hebt, dan vraag je de ander wat die nodig heeft en gun je hem of haar het beste dat er is. En daarvoor hoeven we alleen maar de talenten in te zetten, waarmee God een ieder van ons gezegend heeft, want God heeft ieder van ons Zijn gaven geschonken om zijn zendingsopdracht te vervullen. Slechts een enkeling heeft hierbij de gave van 'evangelist' ontvangen. Maar de rest mag het op zijn of haar eigen gavengerichte manier doen. Kun je bijvoorbeeld goed koken, nodig dan je burens eens uit voor een maaltijd om elkaar beter te leren kennen en te leren liefhebben. Voor behoeftengerichte evangelisatie is wel nodig dat wij ons verdiepen in de materiële en immateriële behoeften van de mensen om ons heen. Wat kunnen wij als gemeente betekenen wanneer wij kijken naar de noden in de maatschappij?

Liefdevolle relaties

Het zal niemand verbazen, dat onderlinge liefde het meest basale en meest wervende kenmerk van allemaal is. Het draait in de gemeente om God, die liefde is en wat werkt aanstekelijker dan liefde? Dat wordt des te duidelijker door het tegendeel: van een gemeente waar mensen elkaar liefdeloos bejegenen blij je toch liever weg? Om heel concreet te worden zijn hier een aantal vragen, die de 'liefdesquotiënt' van de gemeente zouden kunnen meten. Hoe goed kennen we elkaar? Wat delen we met elkaar (letterlijk en figuurlijk)? Hoe vaak nodigen gemeenteleden elkaar uit voor een maaltijd? Hoe scheutig zijn we met complimenten naar elkaar toe? In hoeverre weten de leaders met welke problemen de medewerkers worstelen? Hoeveel wordt er gelachen in de gemeente? Leuk he, zo'n liefdesquotiënt?

Hebt u voor uzelf al enig idee wat de laagste duig is voor uw gemeente? Mochten we binnen de VPG werk willen maken van het werk van Christian Schwarz, dan zijn er uitgebreide vragenlijsten ontwikkeld, waaruit een gemeente-profiel herleid kan worden, zodat duidelijk wordt waar de prioriteiten voor de VPG liggen om gemeentegroei te bevorderen.

Want we willen toch groeien? Opdat steeds meer mensen op Curacao aan den lijve gaan ervaren hoe Heerlijk het is om te geloven in Jezus, opdat alle knieën zich zullen buigen in Zijn naam en opdat elke tong zal belijden: Jezus Christus is Heer! (Filippenzen 2)

Meditatie

Pinksteren 2012

We kunnen weer vooruit!

Ds. W. Lolkema

Wie weet wat Pinksteren is?

Ik heb me laten vertellen dan wel laten wijsmaken dat Pinksteren voor veel 21^e eeuwse mensen het minst duidelijke van alle grote christelijke feesten is. Dat begrijp ikzelf niet goed en ik hoop dat u dat aan het eind van deze kerkdienst ook niet meer begrijpt. Dat is wel een verrassende doelstelling voor een kerkdienst, vindt u niet? Dat u, dat jij straks iets NIET meer begrijpt!

Met deze zinnen begin ik op Eerste Pinksterdag mijn preek. Want zo lees ik: 58% van de bevolking van Europees Nederland heeft geen idee van de betekenis van Pinksteren. 42% heeft wel een vaag vermoeden van de uitstorting van de Heilige Geest, maar wat dat nu precies is...

Ik heb de indruk dat dit alles op Curacao niet veel anders is. Alhoewel, de vele bezoekers van de vele Pinkstergemeentes op ons eiland – die zullen toch wel een idee hebben van datgene waar het echt om gaat?

Oeroude wortels

Pinksteren heeft oeroude wortels. Die vind je in de Bijbelboeken Exodus

en Leviticus. Met Pasen werd met de gersteoogst de eerste sikkel in het koren geslagen. En de eerste garve werd naar de tempel gebracht, geheiligd voor God. Zeven weken later zal de oogst zijn bekroning vinden in de tarweoogst. Dan is het Pinksteren. Dat heet in het Oude Israel het Wekenfeest. De landman zal weer naar de tempel gaan, nu met twee geheel toebereide broden. Het is de bekroning van de paasbelofte. Tussen het joodse Paasfeest en het Wekenfeest liggen vijftig (in het grieks: pentekoste) dagen. Van dat griekse telwoord komt het woord Pinksteren.

Later heeft het volk Israel zijn landbouwfeesten gekoppeld aan bepaalde grootse gebeurtenissen uit zijn geschiedenis. Op Pasen (Pesach) werd de uittocht herdacht, de bevrijding uit de slavernij in Egypte. En op Pinksteren herdacht men de ontvangst van de Thora op de Sinai.

In de Middeleeuwen maakten de mensen van Pinksteren een groot feest om de goden te bedanken voor de goede oogst. Er werd een boom op het dorpsplein geplaatst waar de mensen inklommen, de zogenaamde pinksterboom. De mensen dansten en dronken.

Het christelijk Pinksterfeest

Maar in de kerk vieren wij in die zin NIET de oogst. (Alhoewel, wel het geloof van drieduizend "nieuwe" gelovigen.) En we vieren niet het ontvangen van de Thora. Maar wel de komst van de Heilige Geest. Jezus Zelf vertelt in Johannes 16: 5 t/m 15 wat daarvan de betekenis is. Hij doet dat in zijn lange afscheidsrede, voor zijn kruisiging. En wat Hij dan vertelt is dat Hij weggaat. Hij gaat terug naar zijn oorsprong, naar zijn Vader die Hem gezonden heeft. De leerlingen van Jezus zeggen in deze elf verzen geen woord. Maar Jezus vertelt wel over hun verdriet vanwege zijn vertrek. En Hij vertelt ook dat het beter is dat Hij heengaat. Dat zal geen makkelijk moment en geen eenvoudige gedachte voor de leerlingen zijn geweest. Hoezo is heengaan beter?

Hun verdriet is wel te begrijpen. Want de leerlingen zijn intensief met Jezus onderweg geweest. Maanden achter elkaar. Veel hebben ze van Hem geleerd en met Hem meegemaakt, lief en leed gedeeld. Zou dat altijd zo blijven? Nee, zo blijkt nu. Maar vlak voor het einde van het samen-zijn worden wel de meest wezenlijke dingen gezegd. Andere en meer alledaagse dingen doen er niet meer toe. Jezus zal de Pleitbezorger sturen. De Trooster, de Parakleet noemt Johannes Hem heel specifiek. En die zal ervoor zorgen dat de leerlingen van Jezus werkelijk tot hun bestemming komen. Die zal ervoor zorgen dat de verkondiging van het Evangelie niet beperkt blijft tot de lijfelijke omgeving van Jezus en zijn leerlingen maar dat de verkondiging naar alle landen gaat en wereldwijd bekend wordt. Ook tot op Curacao.

De komst van de Geest vieren we heel specifiek met Pinksteren. Bij de Hemelvaart lijkt het er haast wel op dat God voorgoed deze wereld verlaat. Maar er ligt ook een kei-harde belofte van het tegendeel: blijf in de stad Jeruzalem totdat jullie met kracht uit de hemel zijn bekleed – zo zegt Jezus aan het slot van het Lucas-Evangelie. En dus begint na het tijdperk van Jezus' leven en Hemelvaart het tijdperk van de Geest. En nog steeds leven wij in die tijd. En wie zal zeggen hoe lang dat tijdperk nog zal duren?

Nog heel veel te zeggen

Jezus heeft in Johannes 16 nog veel te zeggen, meer dan zijn leerlingen aankunnen. Maar de Geest zal komen en op allerlei momenten en in allerlei situaties de weg wijzen. Ook vandaag nog, aan de leerlingen van vandaag. Telkens weer is de Geest actief. Al besef ik terdege dat je moet oppassen om Hem (of Haar) te snel aan te wijzen in de dagelijkse realiteit. Te vaak – ook in afschuwelijke situaties – hebben mensen gezegd dat hun (wrede) manier van handelen de wil van God is. Terwijl zo ontzettend duidelijk is van Wie de Geest komt. Van de Vader en de Zoon. En die zijn uit op liefde. Op heelheid en vrede. Op genezing en vergeving. Daarmee wil ik van de drie-enige God geen getrouwe kopie maken van de vriendelijke groenteboer vroeger bij mijn oma op de hoek. Want liefde kan ook heel scherp zijn en confronterend. Maar altijd is zij opbouwend, helpend en levengevend.

De Geest in Galaten 5 is (denk ik) niet precies hetzelfde als de Pleitbezorger / Trooster in het Evangelie van Johannes, want in Galaten wordt de Geest genoemd als tegengesteld aan het vlees.

(In de NBV 2004 wordt het woord "vlees" trouwens verrassend vertaald

als "onze eigen wil".

Dat lijkt me nogal vrij vertaald maar volgens de bijbelvertalers zullen er vast goede argumenten zijn om het zo te doen.)

Maar toch wijst ook Paulus' verkondiging van de vrucht van de Geest wel een richting.

Die vrucht is namelijk liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid en vriendelijkheid – en nog enkele zaken waar een mens in het algemeen zeer gelukkig van wordt.

Nooit met pensioen!

Sommige mensen doen net alsof de Geest met pensioen is gegaan! – zei ooit een van mijn docenten in Amsterdam. (Waarmee we natuurlijk niet moeten suggereren dat gepensioneerden alleen maar zeer passief op hun porch zitten.) Deze docent keurde die gedachte sterk af. Want de Geest werkt nog altijd volop en doet ons grote dingen wagen. Schept toekomst en geeft nieuwe moed. Geeft nieuw vuur. En motiveert ons tot blijdschap en liefde.

Dat vuur is zeker ook in onze VPG te vinden. Het is heus niet altijd zo extatisch en luid aanwezig, maar toch. Door de Geest komt telkens weer opnieuw een gemeente bijeen. Geleid door de Geest doen mensen hun dagelijks kerkenwerk, soms op de voorgrond maar nog veel vaker achter de schermen. Geleid door de Geest doen mensen belijdenis, aanvaarden een ambt, vragen om een zegen over hun huwelijk. En door diezelfde Geest doen we ons pastorale werk en proberen iets te verwezenlijken van genezing en heelmaking. En als we denken dat we te weinig Geest tegenkomen, is het misschien wel tijd om nog meer dan tot nu toe het geloofsgesprek te voeren en zo onze geloofsbeleving te verdiepen.

Op allerlei fronten kunnen we dus na Pinksteren weer vooruit. Op naar nieuwe mogelijkheden. Op weg naar ongekende verten en vergezichten.

Hoezo onduidelijk?

Pinksteren is volgens veel mensen een onduidelijk feest!! Nou, daar snap ik he-le-maal niets van. En u? En jij?

W. Lolkema

Deze uitgave van VPG-Nieuws biedt weer een flinke hoeveelheid leesvoer. Er is een informatief artikel van ds. Wouter Smit over o.a. Gavengericht werken. En behoorlijk wat ruimte is er ingeruimd voor een artikel van dr. Jan Boodt over slavernij met daarop een reactie van ds. Rob van Buiren.

Het aardige van het artikel van Boodt is dat het echt een aanschouwelijk beeld geeft van een tijdperk op ons eiland. Hoe leefde men en dacht men? Wat waren de taken van de dominee? In dit geval ds. Specht. Tegen welke conflicten liep hij aan? Ook lezen we heel wat historische informatie in het artikel.

Maar Boodt kiest ook positie. Als ds. Specht het woord *negerhandel* gebruikt (wat een woord!), moet je hem plaatsen in zijn tijd, zegt hij. Het is onjuist om hem te be- of veroordelen met onze kennis en opvattingen van nu.

Nou, stelt Van Buiren...als de mensen toen hun Bijbel goed hadden gelezen, hadden ze heus wel kunnen weten dat slavernij vanuit bijbels perspectief niet kan! Maar - vraag ik (WL) me dan af – hoor ik hier toch niet sterk de theoloog die op de hoogte is van het modern bijbelonderzoek? En – zo vraag ik me af – kun je inderdaad zeggen dat bepaalde wreedheden van onze voorouders voor onze rekening komen?

Intussen hoor ik ook in beide artikelen de dringende wens dat onze wereld anno 2012 bevrijd zal worden van elke vorm van slavernij. Daarin vinden Van Buiren en Boodt elkaar. En daarin reik ik hen graag de hand. W. Lolkema.

PS. De tekst Joodse Films vindt u deze keer onder Fortkerk.

VPG Nieuws (News) via Email

Wij bieden u de gelegenheid om VPG-Nieuws in kleur via e-mail te ontvangen.

Op deze manier kunnen we flink besparen op de maandelijkse kosten van NAF 2000,—.

Bent u geïnteresseerd om VPG-Nieuws elektronisch te ontvangen meldt u dan aan door het zenden van een e-mail met uw naam en huidige postadres naar de redactie via e-mail adres: vpgnews@gmail.com En u ontvangt uw VPG-Nieuws in kleur.

For those of you who are interested we are offering the possibility to have VPG-News in colour sent to you by e-mail.

This way we can save on our costs of about ANG 2,000.00 per month.

If you are interested in receiving VPG-News by e-mail, please subscribe by sending an e-mail to the editorial staff, e-mail address: vpgnews@gmail.com And you will receive your next VPG-News in colour. Please also include your name and street address.

Collectes

De oorsprong van het collecteren als onderdeel van de liturgie in de kerkdienst is te vinden in het gebruik van de eerste christengemeente om samen de maaltijd te gebruiken. In I Korintiërs 11 lezen we over de zogeheten liefdemaaltijden (de agapè): rijke gemeenteleden nemen eten en drinken mee voor de arme broeders en zusters. Deze gaven worden door diakenen ingezameld (ziedaar het ontstaan van de taak van diakenen aan de avondmaalstafel) en verdeeld onder de behoeftigen, nadat een klein deel daarvan afgezonderd was voor de viering van het avondmaal. Op een gegeven moment zijn de gaven in natura vervangen door geld en zo ontstond wat wij kennen als de "inzameling van de gaven", de collecte.

Tijdens de dienst zijn de collecten bestemd voor de kerkvoogdij en de diaconie. De kerkvoogdij beheert het materiële welzijn van de kerk. Denk hierbij aan het beheer van de gebouwen, kerkelijk bureau, salarissen enz. De collecte bij de uitgang is voor de wijk.

Maar op 17 juni is de collecte bij de uitgang bestemd voor

Obed Anthony Scholarship.

Deze vereniging, vernoemd naar voortrekker Obed Anthony, staat jongeren bij die goed kunnen leren maar van wie de ouders niet bij machte zijn om de kosten op te brengen. Er wordt ook financiële hulp geboden zodat o.a. schooluniformen kunnen worden aangeschaft. Al met al een goede geste. En wij hopen dat U hieraan een bijdrage wilt leveren.

VPG News-Nieuws-Notisia

is het kerkblad van de drie wijken van de Verenigde Protestantse Gemeente van Curaçao. Het verschijnt tien keer per jaar en wordt aan de leden per post thuisbezorgd of via E-mail.

Ledenadministratie:

Adreswijzigingen of vertrek kunnen worden doorgegeven aan het Kerkelijk Bureau in Fort Amsterdam. vpg-cur@curlink.com

VPG News-Nieuws is gratis, maar giften worden zeer op prijs gesteld. U kunt deze overmaken naar bankrekening 90091204 bij de MCB t.n.v. VPG Curaçao, o.v.v. 'Donatie VPG-Nieuws'

Redactie:

Ds. W. Lolkema
Dhr. E. Sliker
Vacatures

Opmaak:

Mw. M. H. Lolkema-van Vuuren
Druk: Drukkerij "De Stad" NV
Distributie: dhr. F.J. Rhuggenaath
Oplage: 1400 drukexemplaren zwart-wit.
Ruim 110 email-exemplaren.

Kopij kunt u (het liefst met passende illustraties) en in kale opmaak, lettertype Gill Sans MT 11, per email versturen naar vpgnews@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor om ingekomen kopij in te korten of niet te plaatsen.

Kopij voor de eerstvolgende editie kan worden ingestuurd tot uiterlijk **woensdagmorgen 20 juni**

Bijbelleesrooster

Juni 2012

ma. 4	Spreuken 16:1-11	De HEER en de mens
di. 5	Spreuken 16:12-22	De koning en de wijze
wo. 6	Spreuken 16:23-33	Goed en kwaad
do. 7	Psalm 13	Hoopvolle klacht
vr. 8	Marcus 2:23-3:6	Heer van de sabbat
za. 9	Marcus 3:7-19	Goed nieuws verspreiden
zo. 10	Marcus 3:20-35	Familiëgeschiedenis
ma. 11	Spreuken 17:1-14	Vrede bewaren
di. 12	Spreuken 17:15-28	Recht
wo. 13	Spreuken 18:1-12	Zeggen en zwijgen
do. 14	Spreuken 18:13-24	Toegankelijk
vr. 15	Marcus 4:1-9	Zaaien
za. 16	Marcus 4:10-20	Uitleg
zo. 17	Marcus 4:21-34	Bekendmaking
ma. 18	Spreuken 19:1-14	Arm en rijk
di. 19	Spreuken 19:15-29	Opvoedkunde
wo. 20	Spreuken 20:1-10	Betrouwbaarheid
do. 21	Spreuken 20:11-20	Scherpe waarnemingen
vr. 22	Spreuken 20:21-30	Spiegels
za. 23	Psalm 1	Twee wegen
zo. 24	Johannes 3:22-36	Jezus belangrijker dan Johannes
ma. 25	Marcus 4:35-41	Stilte na de storm
di. 26	Marcus 5:1-20	Geestkracht
wo. 27	Marcus 5:21-34	Aangeraakt
do. 28	Marcus 5:35-43	Opgewekt
vr. 29	Jesaja 1:1-9	Verlaten en verlaten worden
za. 30	Jesaja 1:10-20	Het gaat om je hart!

Een geboorte?

Stuur ook uw kerk een kaartje

Blijf in contact met uw kerk

Gaat u verhuizen?

Laat het ook uw kerk even weten

Blijf in contact met uw kerk

Trouwplannen?

Uw kerk stelt een bericht erg op prijs

Blijf in contact met uw kerk

Indien u in één van onze kerken of op een andere locatie een huwelijk kerkelijk wilt laten inzegenen of een kerkelijke uitvaart wilt laten leiden door één van onze dominees, dan dient u eerst contact op te nemen met de dominee van de betreffende wijk of het kerkelijk bureau. Dit geldt zeker ook als u van plan bent een andere voorganger dan uw wijkpredikant te vragen. In verder overleg wordt daarna bepaald wie de dienst leidt en waar deze zal plaatsvinden.

Adverteren

De redactie van VPG-Nieuws geeft u de mogelijkheid om een advertentie te plaatsen. Een goede gelegenheid om uw diensten en/of producten aan een breed publiek in Nederland en Curaçao onder de aandacht te brengen.

De prijs is laag: per blokadvertentie ANG 60. Een abonnement voor één jaar (10 edities) ANG 500,- per jaar. Een advertentie in de rubriek VoorElkaar is gratis tot 25 woorden. Voor meer woorden betaalt u een oplopend tarief.

Interesse? Neemt u dan contact op met de redactie.

Email: vpgnews@gmail.com

Distributie

De redactie is op zoek naar vrijwilligers die het bezorgen van de krant in een wijk op zich willen nemen. Wilt u ons helpen om iedere maand een aantal exemplaren in uw woonwijk rond te brengen? Neem dan contact met ons op. Wij stellen dit zeer op prijs.

Email: vpgnews@gmail.com

Kerkelijk Bureau

Fort Amsterdam, Fortkerk
Op werkdagen geopend van 8.00 uur tot 14.00 uur.
Contactpersoon: mevr. Cicely Radermacher
Tel.: 461 1139/Fax: 465 7481/E-mail: vpg-cur@curlink.com
Website: www.vpg-curaçao.com

Heilige Avondmaal/Holy Communion

Wanneer u vanwege ziekte of om een andere reden graag thuis of in het ziekenhuis het Avondmaal wilt ontvangen, kunt u daarover contact opnemen met de kerkenraadsleden of met uw predikant.
If you know of any members who are ill or in hospital or who want to receive Communion at home, please contact one of our local board-members or your pastor.

Doopbediening

Ebenezer Church To be arranged with pastor
Fortkerk en Emmakerk Na overleg vast te stellen
De doop wordt in principe op de derde zondag van de maand bediend; tenminste één van de ouders is of wordt dan belijdend lid van de kerk.

Rouwdiensten

De VPG-predikanten houden op zondagen geen rouwdiensten.

Extra collectes

Na de vieringen van Schrift en Tafel is de deurcollecte altijd bestemd voor de uitdeling van voedselpakketten.

Kerkdiensten

Aanvang diensten 9.30 uur, tenzij anders vermeld

Ebenezer Church

Oranjestraat 111

3-6 Emmakerk!

ds. H. Végh en ds. C.W. Smit;
joint worship VPG with youth
from Bonaire

10-6 Rev. L. Warren; Holy Communion

17-6 Youth and Children; Fathersday

24-6 zr. Y. Isidora

1-7 ds. C.W. Smit; Holy Communion

8-7 br. D. Lopes

Fortkerk

Fort Amsterdam

3-6 Emmakerk!

ds. H. Végh en ds. C.W. Smit;
VPG-dienst met jeugd uit Bonaire

6-6 Middaggebed; pastor Gilberto
Bakhuis; 12.30 uur

10-6 ds. W. Lolkema

17-6 ds. R.E.R. van Buiren

24-6 ds. W. Lolkema; Heilig Avondmaal

1-7 ds. W. Lolkema

8-7 ds. C.W. Smit

Oecumenisch middaggebed, iedere eerste en derde

woensdag van de maand, 12.30 - 12.55

(6-6 laatste van dit seizoen)

Emmakerk

Schottegatweg Noord 67

3-6 ds. H. Végh en ds. C.W. Smit;

VPG-dienst met jeugd uit Bonaire

3-6 br. D. Lopes;

papiamentstalige dienst; 17.00 uur

10-6 br. D. Lopes

17-6 zr. Yvonne Isidora

24-6 ds. C. W. Smit

1-7 ds. H. Végh; Heilig Avondmaal

1-7 zr. Y. Isidora;

papiamentstalige dienst; 17.00 uur

8-7 ds. H. Végh

Ebenezer Church

Ebenezer Church
Wijk I Phone: 465 3121

Minister
Rev. L. Warren 465 7061 res
Bramendiweg 100 679 1992 cel
LeanderWarren@yahoo.com

Local Preachers in VPG Service:
Br. D. Lopes 465 3207 res
Sr. Y. Isidora 767 3769 res
462 4601 work

Local Board Team

Elders:
Sr. L. Sampson 527 9173
(Chair) 736 9244 work
Br. D. Martina 733 1628
563 0557
Br. F. James 767 9068 res
Br. D. Nisbeth 520 3015

Br. J. Teeuwen 562 9777
Deacons:
Br. A. Fernandes 524 7036
Sr. B. Lester 868 8206 res
522 1667
Sr. C. Vivas 515 3081
Sexton
Sr. Hilda Leonard 461 7670 res

Wijknieuws Ebenezer Church L. Sampson

Pentecost: the Forgotten Holy Day (May 27, 2012)

In the Jewish calendar, Pentecost is 50 days after Passover and commemorates Shavuot which is when God gave the Israelites the Ten Commandments at Mount Sinai 50 days after their exodus from Egypt. But, for Christians, it means a whole other thing entirely—when it is remembered at all.

Pentecost has great significance to Christians. While Christmas and Easter get the most play on the Christian calendar, Pentecost is the often overlooked but no less significant Holy Day. Pentecost marks the day that the disciples – some one hundred and twenty of them – received empowerment from the Holy Spirit to go into the world preaching the gospel and displaying miracles, signs, and wonders as evidence of what they spoke of. It was, in effect, the start of Christianity.

After the resurrection, Jesus spent 40 days teaching the disciples. Probably doing some remedial work since they now could understand what he had been telling them with better comprehension. Even after 40 days of walking and talking with God, they still lacked one thing they would need in the coming years: courage. Yes, they needed power, too, but courage was sorely lacking in the disciples as of yet. So, as He prepared to ascend to heaven, Jesus gave one last instruction. “Wait.” “Wait in Jerusalem until the Holy Spirit comes upon you.” So, they did exactly what He said. They gathered in an upper room in Jerusalem. That must have been a large room because when the day of Pentecost dawned, there were 120 of them gathered in prayer. And, then it happened.

Wind and Fire.

Those present would say that as they gathered in prayer that morning, as they had for 10 days, there came a rush of strong wind. Strong wind was probably not unusual. But, ‘tongues of fire’ alighting on each individual certainly was! As the fire alighted, each individual began to speak in an unknown tongue. Not only did the “tongues of fire” impart this interesting speaking ability, it imparted something even more wondrous: courage. Peter, a brash but not particularly courageous fisherman and disciple suddenly found the boldness to stand up and PREACH. And, preach he did. He actually sounded like someone worthy of being the leader of this upstart religion. What the “tongues of fire” had imparted was the Baptism of the Holy Spirit.

Okay, so that was Pentecost 2000-some-odd years ago. What about today? Well, today, Pentecost doesn’t get much attention. Pentecost Sunday deserves to receive more attention from the church crowd. This was the day we went from cowards hiding in an upper room to people of power to be reckoned with. This was the start of a movement marked by fire and wind and power...a movement of healing, restoration, and rebirth...

Mothers day 2012 (photo's)

This celebration started in the morning in the church service that was lead by our local preacher br. D’Arcy Lopes, followed by our rev. Leander Warren, who presented some special gifts to some special mothers in our congregation.

In the afternoon the Obed Anthony Hall was filled with mothers that came to enjoy the show of the Water Melon Bible Club together with the Ebenezer Youth Orchestra.

The EYO (Ebenezer Youth Orchestra), under the direction of Hector Sampson, made a very positive and pleasing impact on everyone that was present that Mother’s Day afternoon. Everyone marveled while listening to the Ebenezer kids doing their thing. During their presentation the kids showed their advanced musical skills by switching from one instrument to another. They ended their presentation by playing “Señor ta mi war-dador”. After their presentation, the mothers had a special treat which was the well-known soloist Mrs. Ivy Parris. Mrs. Parris delighted the mothers while she was singing her “rancheras”. This mothers’ day celebration was indeed a very nice celebration. A special thank you goes to the organizing committee.

IF I WENT SHOPPING FOR A DAD

If I went shopping for a dad,
Here is what I'd buy:
One who would always stop
To answer a little boy's "why?"

One who would always speak kindly
To a little girl or boy,
One who would give to others
A bit of sunshine and joy.

I'd pick a dad that followed
The Bible's Golden Rule,
And one who went regularly
To church and Sunday School.

I'd buy the very finest dad
To place on our family tree,
And then I'd try to live like him
So he would be proud of me.

Helen Kitchell Evans

DI TUR UN POKO

Preparing for our 75th Anniversary of affiliation to the VPG.

Our activities will culminate on Friday November 23rd at 7.00 pm, when we will have our Anniversary Thanksgiving Service. The days before this service we will have a photo-exhibition and slide show. The different committees are working very hard to realize the various activities we will have during the course of this year. We urge all active members and members we haven't seen for a while to come and celebrate with us during the course of this year and the years ahead.

YAM 2012 (Young Adults in Mission)

As you know this year the youth camp will be held in Trinidad. Representatives for the VPG are Egmond Valks and Valdemir Valerius. Together with the youth camp there will also be the reunion for past-Yammers. A number of approx. 8 past-Yammers will attend this meeting. Both events will be between the 27th of July and the 14th of August. Please keep this group in your prayers.

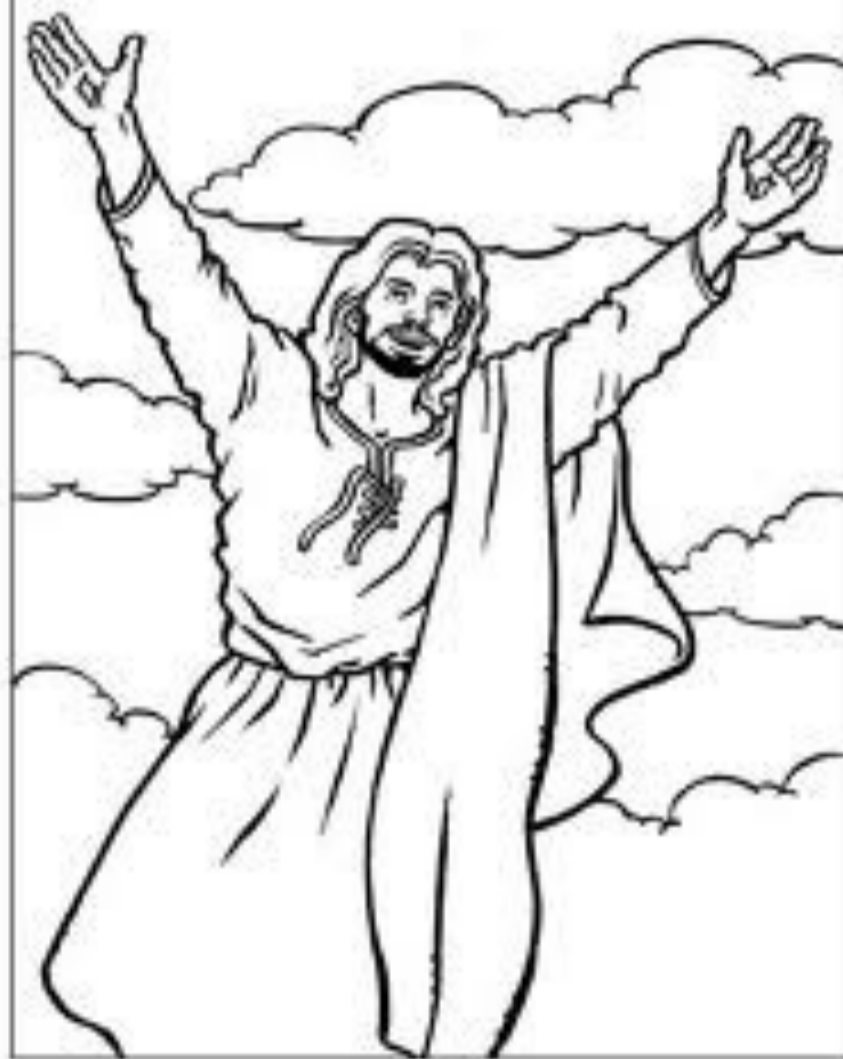
Vacation Plan

As accustomed we will start our vacation plan with our Vacation Bible Week. This will be the first week of the summer vacation. Inscription forms will be given out shortly. In addition to this we have planned a VPG church-camp from July 12-15. This camp is for children from age 6 – 16. Costs for this event are ANG 25,00 per child. Please give your names, either to help with camp or to participate in this camp. The venue is Kampeer-centrum Brakkeput. Donations to this church camp are welcome.

JULY 2nd - Flag Day - Church Bazaar & Food sale

As this year we are celebrating our 75th anniversary, this July 2nd celebration will have a special tint. We appreciate everything that is in a good condition so that we can make others happy. The more articles we have, the bigger this event will be. Plants, clothes, books etc. etc. etc. are welcome. Thank you to all donors.

Kleurplaat

*Hesus a bisa "Sa ku Mi ta semper ku bosu!"
Despues e ta subi bai shelu.
Hesus ta e Yu di Dios*

Fortkerk

**Fortkerk
Wijk 2**   **Tel. 747 0691**

predikant
Ds W. Lolkema
Santa Rosa Resort 51-B
tel: 747 0691
cell: 512 4828
E-mail: w.lolkema@gmail.com

Leden van de wijkkerkenraad

Ouderlingen
Zr. M. Bakhuis (kv)   461 5013
Br. P. J. Boodt (kv)   747 3950
Br. L. van der Wolde   888 9447
(voorzitter en hulppredikant)
Zr. C. H. Gravenhorst   747 7427
Br. H. B. Beaujon   736 7108

Diakenen
Br. F. Hasselbaink   738 1725
Zr. L. Vliegenthart   525 3338

Kosteres
Zr. A. Palm   462 6873

Wijknieuws Fortkerk Ds. W. Lolkema

Langzamerhand (1)

komen we aan het einde van ons kerkelijk seizoen. Toen ik hier op 1 september met mijn werk op het eiland begon, heb ik me afgevraagd hoe ik me aan het einde van het eerste seizoen zou voelen. En nu het bijna juni is, voel ik me redelijk voldaan. Ik heb veel mensen leren kennen en heel wat (vooral) oudere gemeenteleden opgezocht. Dat geeft een beleving van mij thuis voelen. Langzamerhand ben ik ook wat meer gaan beseffen wat nu eigenlijk het karakter van de Fortkerk-wijk is. Het is een wijkgemeente met een vrij kleine actieve kern. Maar die kern is dan ook wel echt actief! En met zowel het *kleine* van de kern als met het *actieve* moet je rekening houden. Het aantal kerkgangers is in mijn beleving meestal niet bijzonder hoog, uitzonderingen daargelaten. Een aantal van die kerkgangers is elke week in de dienst. Anderen komen zo nu en dan. Toeristen zijn er een aantal weken. De ene zondag of de andere kan een heel verschil betekenen in de samenstelling van het aanwezige "kerkvolk".

En in het kerkgebouw voel ik me goed thuis. Het bijzondere orgel en de vleugel bieden hun eigen prachtige mogelijkheden. De kerk is knus. Met "de kerk" bedoel ik de kerkzaal, maar eigenlijk vind ik die term niet goed passen bij de liturgische ruimte die de Fortkerk is. En ik voel hoe in deze kerk "de wolk gebeden hangt van wie zijn voorgegaan". God is Dezelfde als in de zeventiende eeuw. Dat besef ik als ik de tekst van Jan Boodt lees over ds. Specht, elders in dit blad. Maar de mensen zijn anders. Of toch ook weer niet zoveel anders als toen? De tijd is wel veranderd. En ik vind het een voorrecht om een paar jaar het kerk-zijn op dit bijzondere eiland verder te mogen dragen. Want dat is natuurlijk een factor van groot belang: dat het eiland Curaçao en zijn bevolking een heel andere omgeving is dan een stad of stadje in Nederland. Rijden naar het kopieerbedrijf op Vredenberg en dan de ZEE zien, gewoon in mijn werk, dat is voor mij steeds weer een verrukking.

Aan elke kerkelijke gemeente waar je als dominee gaat werken, moet je wennen. Dat doe ik nu, na 25 jaren in Nederland, voor de vierde keer. Hier moet ik ook aan allerlei dingen wennen. Bijvoorbeeld aan het feit dat ik hier niet, zoals in Nederland, een landelijke kerk van ruim twee miljoen leden om me heen heb. Soms voelde die vrij grote kerkelijke organisatie voor mij als een veilig gastvrij huis waar ik op allerlei momenten toerusting en ondersteuning kon vinden. Soms ook voelde het als een last, met heel eigen regeltjes en gewoontes. Enerzijds mis ik ouderlingen en wijkcontactpersonen met wie ik in een gesprekje het bezoekwerk in een goed-afgegrensde wijk kan verdelen. Anderzijds voel ik hier de vrijheid om het pastorale werk in te delen zoals het mij goed lijkt. En meestal doe ik wel iets met een advies op dit gebied. Wat ik niet mis is mijn gewoonte sinds jaren om van maandag t/m vrijdag vrijwel dagelijks drie dagdelen te werken. De temperaturen op ons eiland fluiten me vanzelf terug als ik dat probeer.

Minder mensen dan in mijn laatste jaren in Roosendaal doen hier

rechtstreeks een beroep op me. Maar zoals elders geldt ook hier dat een dominee en de gemeenteleden elkaar moeten leren kennen. Dan kan er iets groeien. En groei vraagt tijd. Doopdiensten, huwelijksvieringen, catechese, een gespreksgroep en uitvaarten (ook die) helpen daar heel erg bij. Maar ook een belronde langs allerlei organisten en pianisten als je op 26 mei ontdekt dat de beide vaste organisten op de 27^e niet op het eiland zijn. Dan heb ik natuurlijk nog altijd mijn eigen tien vingers en muzikaliteit maar in zo'n uitgebreide Pinksterdienst... Gelukkig hielp (via mw. Dudi Smeets) dhr. dr. Livio Hermans ons uit de brand. Ik belde mw. Smeets op haar mobiel, ongeveer als laatste mogelijkheid, en ze zei: Er staat NU een heel goede pianist naast mij! En hij wil het doen. Dat was hulp van Boven?!!

Onze kinderen zijn ver weg. Dat is soms stevig slikken. Maar Skype en E-mail helpen enorm. En in juli komen ze een poosje hierheen. Mijn vrouw Marjan is dichtbij. Dat voelt – zoals u begrijpt – zeer vertrouwd. Zij geniet van haar werk en haar collega's bij Fundashon Verriet. En er zijn ook mensen die wij samen wat beter beginnen te leren kennen. En natuurlijk geniet ik ook van fijne collega's om me heen. Dat heb ik me gerealiseerd toen we op 5 mei als collega's naar Playa Khalki zijn geweest om ons te bezinnen op het VPG-jeugdwerk.

Uitdagingen om het gemeentelven wat meer te activeren zijn er voldoende. En ook zou ik willen dat de Fortkerk van nog meer betekenis is voor hen die het in financieel en sociaal opzicht niet goed getroffen hebben. Diakenen en collega's hebben gelukkig ook hun eigen wensen en ervaringen op dit gebied.

Zoek je de ideale gemeente en wil je (alleen) daar werken? Word dan asjeblijft geen dominee, doe het jezelf niet aan! Maar werken op de plek waar je je van Godswege geplaatst weet, dat is een voorrecht.

Langzamerhand (2)

komen allerlei kerkelijke activiteiten wat tot rust. Maar de gespreksgroep over Johannes komt nog bijeen op donderdag 14 juni, 19.45 uur, Fortkerk. De gespreksgroep Tamarijn is op dinsdag 5 juni om tien uur. En de gespreksgroep Zeelandia is op maandag 18 juni om tien uur. Het voorlopig laatste middaggebed is op woensdag 6 juni om 12.30 uur in de Fortkerk.

Huwelijk

Op donderdag 7 juni trouwen Bryan Brouwer en Kirby Sannen, Ajax-weg 25, in de Fortkerk. Aanvang 16.00 uur. We wensen hen een feestelijke dag toe en een gezegende toekomst.

Denk aan opgave voor het jeugdkamp, 12 t/m 15 juli!

Ten slotte

een warme groet aan jou en u. W. Lolkema.

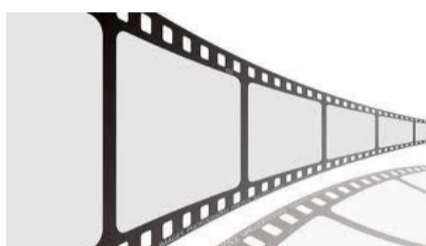
Joodse films

Ds W. Lolkema

Op woensdagavond 13 juni wordt er weer een film vertoond in de ambtswoning van de synagoge aan de Gladiolenweg 4. De voorstelling begint om half acht. NB: u komt niet in een cinema, maar in een fors-uitgevallen huiskamer. Alles is uitstekend verzorgd. Een vrije geldelijke bijdrage is welkom.

De film die op 13 juni wordt vertoond heet Mrs. Delafield Wants to Marry (Mw. Delafield wil trouwen). Deze film is uit 1986 en duurt ruim anderhalf uur. Hij is in het Engels, maar de kans bestaat dat de engelse ondertiteling meedraait. De film is een comedy met Katherine Hepburn (!) over een weduwe en een gescheiden joodse dokter die haar leven heeft gered. Ze worden verliefd en willen trouwen. Maar hun families denken daar anders over.

Dit is de laatste joodse film van dit seizoen aan de Gladiolenweg.

Bladvulling

Ik ben een man van wetenschap, van feiten en zo meer.

Als iets niet is bewezen geloof ik het niet zo zeer.

*Als men glashard aan kan tonen dat ik me vergis,
pas dan zal ik geloven dat er geen hemel is.*

Ik zat in een TV-program, een soort van kruisverhoor.

Men vroeg mij daar:

'Zeg Herman, één ding heb ik niet goed door:

jij hebt toch HBS gehad? Dat is geen kattepis.

Hoe kun je dan geloven dat er een hemel is?'

Ik zat in een TV-program en 't ging nog verder mis.

Er werd mij haarfijn uitgelegd hoe ik me vergis:

'De hemel is iets achterhaalds, er wacht ons boven niets.

De hemel, wees nou eerlijk, is een verzonnen iets.'

*'De veertigste van Mozart en de liedjes van Jacques Brel
zijn ook ooit verzonnen', zei ik, 'toch bestaan ze wel.*

Iets kan zijn verzonnen en daardoor juist bestaan.

Dat soms iets niet verzonnen is, neemt men zomaar aan.'

Dit lied is ook verzonnen en hoor hoe het bestaat.

Ik zing het graag omdat daarmee de hemel opengaat.

Dus, daarboven in de hemel zien wij elkander weer,

daar drinken wij een glaasje met Onze Lieve Heer.

*Ook hij die nooit geloofde heft daar met ons het glas
en kan dan maar niet geloven dat hij ooit op aarde was.*

Daarboven in de hemel zien wij elkander weer,

daar maakt Andries Knevel ruzie met de Heer:

'Zoals 't er hier aan toe gaat', zegt hij, 'strookt niet met de leer.'

'Dat klopt,' zegt God,

'en daarom heerst er hier zo'n fijne sfeer.'

Daarboven in de hemel zien wij elkander weer,

Ter Gedachtenis

Leslie Cranston

29 mei 1935 – 19 mei 2012

Kaya Pedro Wacao

Op zaterdag 19 mei overleed dhr. Cranston in het SEHOS in de leeftijd van 76 jaar. We namen afscheid van hem in een afscheidsdienst op zondagmiddag 27 mei in de aula van Seniorial. Diverse sprekers voerden daar het woord. We lazen Psalm 121 en Johannes 14: 1 t/m 7. Daarna werd hij begraven op de protestantse begraafplaats aan de Roodeweg.

Met liefde hebben we deze echtgenoot, vader, opa, broer en vriend herdacht. En we hebben ons gerealiseerd dat hij is begraven in de wijk waar hij ook werd geboren: Otrobanda. Daar woonde hij graag.

In zijn eerste korte huwelijk kregen hij en zijn toenmalige vrouw twee kinderen. Zijn tweede huwelijk begon in de zomer van 1965. Toen trouwde hij met Cristina Rosaria. Zij waren bijna 47 jaar een echt-paar, tot op de dag van zijn overlijden. Samen kregen ze vijf kinderen. Het was mooi om met twee van die vijf kinderen na zijn overlijden te praten over hun vader. Ze zullen hem nooit vergeten, als de rechtvaardige en eerlijke en soms strenge man die hij was. Begin 1982 werden alle vijf kinderen gedoopt, in een familieviering in de Fortkerk. Sinds 1970 woonde het gezin aan Kaya P. Wacao. En de kinderen herinneren zich nog de zondagse wandeling vanaf huis via Otrobanda en de Pontjesbrug naar de Fortkerk. Maar ook heeft ds. Jukema het gezin vaak opgehaald, toen hij met zijn gezin in Julianadorp woonde.

Leslie "Kinki" Cranston was een statig heer. Een man met gezag. Hij benadrukte tegenover zijn kinderen het grote belang van het volgen van goed onderwijs. Zodat elk van zijn kinderen zich zonodig zelfstandig financieel zou kunnen redden. Hij leerde zijn kinderen het verschil tussen goed en kwaad. En het belang van te kunnen vergeven.

Op een zaterdag in maart van dit jaar vertelde hij dat nu echt het laatste stuk van zijn aardse leven was begonnen. Hij wist het en voelde het. En op de dag van de Geest, van wie de duif het symbool is, hebben we deze geliefde man, vader en opa begraven. Hij was ook de man van de duiven; zijn hobby!

We wensen degenen die hem het meest zullen missen – vooral zijn vrouw en kinderen – de kracht van diezelfde Geest van God toe in de komende tijd. Mag Kinki Cranston rusten in vrede.

*daar drinken wij een glaasje met Onze Lieve Heer.
Ook hij die nooit geloofde heft daar met ons het glas
en kan maar niet geloven dat hij ooit op aarde was.
Daarboven in de hemel...*

Lied uit de show "Na de pauze" van Herman Finkers

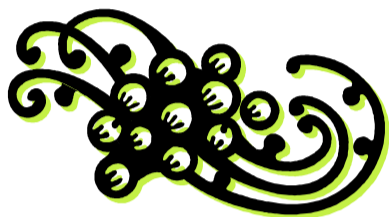

In deze dienst zullen ds. Wouter Smit en ik voorgaan. Vanwege de komst van de jeugd van Bonaire is de avondmaalsdienst uitgesteld tot 1 juli a.s. Daarin hoop ik voor te gaan.

Papiamentstalige diensten

Op 10 juni en 1 juli a.s. zijn er weer papiamentstalige diensten in onze Emmakerk gepland. Op 10 juni hoopt br. D'arcy Lopes voor te gaan en op 1 juli a.s. zr. Yvonne Isidora. Door omstandigheden is de dienst van 3 juni verplaatst naar 10 juni, want normaliter zijn deze diensten er op de eerste zondag van de maand. Komt u allen en neemt u gerust een vriend of een kennis mee, zodat ze kennis kunnen maken met Gods Woord en de protestantse eredienst.

Een hartelijke groet voor u allen,
Ds. Hans Végh.

Nieuws Jet

Op 28 april hadden we bij Emma onze VPG carwash, rommelmarkt, soep- en hotdogsale. Dit alles t.b.v. het ex-YAMMERS project begin augustus a.s. Heel fijn, die samenwerking tussen de drie wijkkerken. Dit zou vaker moeten gebeuren.

Op 13 mei hadden we onze moederdagdienst. Een mooie dienst, een mooie opkomst, geleid door ds. Wouter Smit. Na de dienst hadden de kinderen hun moment voor de moeders. Zes lieve versjes werden er voorgelezen. Zo lief! Voor de moeders en oma's was het genieten. Daarna deelden de kinderen aan alle moeders (vrouwen) een zacht-oranje anjer uit.

Na de dienst ging ons feest door. Na één afkondiging op 6 mei werden er vóór de dienst lekkere taarten, cupcakes, gebakjes en zakjes chips in de consistorie gebracht. De verkoop verliep heel gezellig. Er waren vele handen om te helpen met het verkopen. Masha danki voor de handen die gekocht, gebakken en verkocht hebben. De opbrengst was NAF 375,- Weer een centje erbij.

Op 20 mei hadden we de groep Champagne o.l.v. zr. Bianca Prins in de dienst. Een waar orkest, een groep van zeventien leden. Ze bespelen allemaal een instrument en onze zr. Jeanette Kroes deed ook mee. Het was één groot muzikaal feest bij Emma. Er klonken liederen als Amazing Grace, Palabranan di Bida, E ta Dios en nog veel meer. Masha Danki Grupo Champagne, tot de volgende keer!!

Seniorenochtend

Onze laatste seniorenochtend van dit seizoen verliep weer heel gezellig, vruchtbaar en tot Gods eer. Voldaan namen de dames en de twee "hanen" afscheid van elkaar. Tot september, ku Dios ke.

Zijn hand

Als een liefhebbende Vader ziet God op ons, zijn kinderen, neer. Hebt u weleens gezien hoe blij ouders zijn als hun kind gaat lopen? Ook als het

struikelt en steeds valt, kijken de ouders ernaar.

Vanuit Gods oogpunt struikelen wij ons leven lang. Maar zijn hand, waaraan we ons kunnen optrekken, is er altijd als wij hem in het geloof aangrijpen. Zijn hand, die onze tranen wil afwissen, is er altijd als wij ons gezicht niet van Hem afwenden.

Vaak liggen wij wanhopig op de grond en we verwonderen er ons later over dat onze Vader de hele tijd zijn hand boven ons hield en er alleen maar op wachtte totdat wij die hand vastpakten zodat Hij ons omhoog kon trekken. Voor mij is zijn hand de Bijbel! De hand van mijn Vader die mij nooit dwingt een bepaalde weg te nemen, maar die mij liefdevol erop wijst wat voor mij de juiste weg is. De hand die mij ook door het donker leidt. Dank U, dat ik uw kind ben, uw kind mag zijn. Uw hand is mij genoeg!

Jongelui

Ik zie de eindstreep al. En jullie?? Zet 'm op!! Je kunt er altijd nog wat aan verbeteren, blijf je best doen tot het eind! Des te fijner is je vakantie. En dan is het...genieten!

Zieken en bejaarden

Hoe gaat het met u? Niet wanhopen, maar volhouden. We weten toch dat we op die Hand kunnen rekenen die steeds weer steun geeft. De Hand die nooit moe wordt om ons bij te staan. Die eindeloos steunt.

*Leer ons Vader, U verbeiden, volgen waar Gij ons wilt leiden,
steunen op uw trouw en macht, psalmen zingen in de nacht.
Horen wat Gij ons wilt leren, uw bevel met daden eren,
en voor d'uitkomst willig blind, stil zijn als 't vertrouwend kind.*

Voor alle lieve mensen - ook voor onze domi en gezin die in juni op vakantie gaan... fijne, gezegende tijd. Geniet en rust lekker uit, kom wat bij. Kuida kurpa (zorg goed voor u zelf) en tot spoedig ziens. Gezond en Wel!!

Ook voor de thuisblijvers: want ook op dushi Kòrsou is het geweldig toeven.

Vraag het maar even aan de toeristen: we leven op een waar Paradijs. Mijn kids zijn nu hier op vakantie, ze genieten volop.

Warme groetjes vanuit de kerkenraad.

Jet Baank

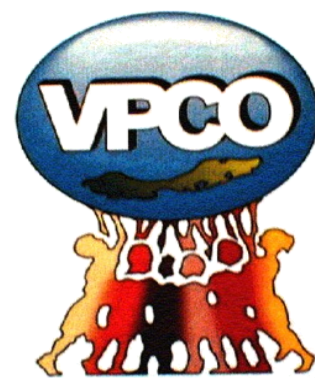

Kerk-en-Jeugd en Kerk-en-School

Jeugdpredikant VPG/Identiteitsmanager Vereniging Protestants Christelijk Onderwijs

Ds. Wouter Smit
Las Quintas Villas 34
Tel: 523 2763
E-mail: woutersmit67@hotmail.com

Identifeiten ds. C.W. Smit

Bij het ter perse gaan van deze VPG nieuws hebben we nog geen zicht op het totale aantal deelnemers aan het **VPG churchcamp** van 12-14 juli. Maar tot nu toe loopt het niet storm. Ik kan u er nog geen uitsluitel over geven. Wat betreft het programma weten we al wel dat de tieners de Wak bo Kaya training zullen gaan krijgen. Deze zal gegeven worden door een trainer van de stichting Hebron samen met ondergetekende. Bovendien is er besloten dat op zondag 15 juli de VPG kerken dicht zijn, zodat iedereen naar Brakkeput komt. Want met de deelnemers aan ons churchcamp gaan we een buitengewone gezamenlijke VPG-familyservice voorbereiden, dus houdt u deze ochtend maar vrij in uw agenda!

De laatste **Kids4Christ dienst** van dit seizoen zou een gezin-school-kerkdienst (GSK) worden met de Albert Schweitzer basisschool op zondagmorgen 10 juni in de Fortkerk. **NB: Deze GSK gaat niet door vanwege de Walk for Frank. Het wordt nu een gewone kerkdienst.**

Helaas heb ik slechts één enkele reactie ontvangen op mijn oproep om te reageren op mijn noodkreet in het vorige VPG nieuws over de tegenvallende opkomst bij de Kids4Christ diensten van het lopende seizoen. Jammer, want ik heb uw feedback nodig om tot verbetering van ons product te komen.....

Op zaterdag 5 mei jl. zijn we als VPG predikanten (Hans Vegh, Wim Lolkema, Leander Warren, D'Arcy Lopez en ondergetekende) een ochtend **op retraite geweest** naar Westpunt. Daar hebben we op een bankje aan zee een hele ochtend gewijd aan het jeugdwerk binnen de VPG. Naast de informele gesprekken in de auto en tijdens de lunch, die zeer genoeglijk en opbouwend waren, hebben we elkaar eerst maar eens geïnformeerd over het bestaande jeugdwerk in de verschillende kerken. Na deze zeer nuttige uitwisseling, waar collega Warren het meest had in te brengen, hebben we ons gebogen over de kansen en uitdagingen, maar ook over de zorgen en de bedreigingen rondom het jeugdwerk binnen de VPG. Deze uitwisseling vormt een onderdeel van de opbouw van een beleidsplan voor het jeugdwerk, waar ondergetekende de bouwstenen voor aan het verzamelen is. Het algemene gevoel was dat we elkaar veel te bieden hebben en dat we er als pastores van overtuigd zijn dat we binnen de VPG meer de handen ineen moeten slaan, ook wat het jeugdwerk betreft.

4Jou! ds. C.W. Smit

Beste kinderen en jongeren..

De zomervakantie is voor je gevoel misschien nog wel erg ver weg, maar wij zijn er al wel mee bezig. Ik weet niet of je je wel eens verveelt tijdens de vakantie, maar daar hebben wij een oplossing voor: het eerste VPG-churchcamp op Brakkeput! Van 12 tot 15 juli hebben we een cool programma, met sport en spel, Bijbelstudies en gesprekken over allerlei dingen die belangrijk voor je zijn. En als klap op de vuurpijl een kerkdienst die we helemaal zelf in elkaar gaan zetten, met drama, leuke liedjes en wat je nog meer kunt verzinnen. We hebben verschillende leeftijdsgroepen:

van 6-11 jr en van 12-16 jr. En als je 17 of 18 of ouder bent, dan ben je vast in staat om mee te werken met de leiding. De kosten zijn 25 NAF per persoon en daar krijg je vier dagen lang bed, bad en brood voor. Wil je meedoen, dan kun je je opgeven bij de leden van de jeugdraad: Wouter Smit (jeugdpredikant VPG)

woutersmit67@hotmail.com tel 5232763
Ludmilla Sampson (Ebenezer Church)
leasampson@hotmail.com tel 5279173
Farida da Costa Gomez (Emmakerk)
faridadcgomez@hotmail.com tel 5261566

Deelnemer(s) (kinderen)

Naam: leeftijd:
Naam: leeftijd:

- heeft wel/geen toestemming om te zwemmen
 gebruikt medicatie, nl .....

Vrijwilliger (volwassen)

Naam: Telnr:

- Beschikbaar op donderdag van .....uur tot .....uur
 vrijdag van ..... uur tot .....uur
 zaterdag van .....uur tot .....uur
 zondag van .....uur tot .....uur
 Kan ook blijven overnachten

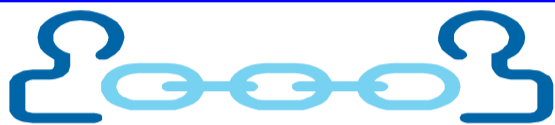
Diakonie

Helpen waar geen helper is

Voorzitter: Lia Vliegthart-de Mees
vlieg@scarlet.an; 525-3338
Secretaris:
Penningmeester: Friedeman Hasselbaink
friedeman@hotmail.com; 661-0163
Overige leden: zie wijkberichten

Uw giften voor de diakonie zijn van harte welkom op: MCB 28348004 o.v.v. Diakonie VPG

Centrale Kerkenraad

Voorzitter Hanco de Lijster	hanco.de.lijster@gmail.com	Cel. 510-4753
Scriba Krijnie Wout-de Geus	krijniewout@hotmail.com	Cel. 513 8909
Ebenezer Church Ludmila Sampson	L.sampson@vidanova.net	Cel. 527 9173
Emmakerk Farida Da Costa Gomez	faridadcgomez@hotmail.com	Cel. 526 1566
Fortkerk Maritza Bakhuis-Beaujon	maritza@janbeau.com	Tel. 461 5013
Consistorie Jet Baank	korabrivo@hotmail.com	Tel. 7676920
Ministerie van predikanten Wim Lolkema	w.lolkema@gmail.com	Tel. 7470691
Kerkvoogdij/Fortkerk P. Jan Boodt	pjboodt@gmail.com	Tel. 747 3950
Diaconie Lia Vliegthart-de Mees	vlieg@scarlet.an	Tel. 525-3338

Nieuws van de Praeses

Het laatste weekend van april was een mooi weekend voor de V.P.G. Het begon op vrijdag 27 april toen er door de Fortkerk een fundraisingsavond gehouden werd voor Yabi di Libertad. Op zaterdagochtend was er een carwash plus rommelmarkt bij de Emmakerk waar ook soep en hotdogs te koop waren. Dit alles om fondsen te verkrijgen om onze jeugd mee te laten doen aan een YAM-evenement in juli. Zondag was er een gezamenlijke dienst in de Ebenezer Church. Maandag stond er een standje van ons op de vrijmarkt op de Handelskade en dinsdag werd er een Fish-fry georganiseerd in the Obed Anthony Hall bij de Ebenezer Church. Bij alle evenementen waren leden van alle drie de wijkkerken aanwezig. Een mooi V.P.G. weekend. Ook dat is kerk zijn!

Deze maand wil ik mijn beleving met het Woord van God met jullie delen. De Bijbel. Ik heb weleens horen zeggen dat hoe vaker je de Bijbel leest, des te beter ga je de openbaring van God begrijpen. Mijn ervaring was juist, dat hoe meer ik in de Bijbel lees, hoe meer vragen ik krijg. Gelukkig hebben wij in onze wijkgemeenten bijbelstudiegroepen, dus heb ik besloten daar zo vaak mogelijk naar toe te gaan. En ik ben blij dat ik dat gedaan heb. Je kunt over de teksten met elkaar van gedachte wisselen, de dominee geeft uitleg en legt verbanden met overeenkomstige teksten, waardoor onder andere ook het verband tussen het oude en nieuwe testament duidelijk en begrijpelijk wordt. Doe mee met de bijbelstudiegroepen in onze gemeente. Voorzeker een aanrader.

Maar mijn honger werd niet genoeg gestild. Ik wilde meer en heb me geabonneerd op de internetversie van de Studiebijbel van het Centrum voor Bijbelonderzoek in Veenendaal voor 9,95 euro per maand. Zo kon ik via het internet ook veel bijbeluitleg bestuderen. Vorig jaar ben ik begonnen aan een 5-jarige theologische studie op HBO niveau, waardoor ik ook in aanraking kwam met commentaren op de bijbelboeken die door theologen geschreven zijn. Op dit moment ben ik bezig met een boek geschreven door ds. D. Martyn Lloyd-Jones waarin de Bergrede uit Matteüs 5, 6 en 7 wordt uitgelegd.

De schrijver legt hierin o.a. stuk voor stuk de zaligsprekingen uit. Wat een openbaring. Ik heb de zaligsprekingen zo vaak gehoord en ook zelf gelezen, ze zelfs een keer voorgelezen in een dienst.

En als ik dan hoorde of las: "Zalig zijn de armen van geest, ... Zalig die treuren, ... Zalig de zachtmoedigen,..." (Leest maar na in Mt. 5:3-11), dan dacht ik altijd: "Wat fijn toch voor die arme en zielige mensen, dat ze toch zalig verklaard zijn". En wat voel ik me nu dom, dat ik na zo vaak horen en lezen van de zaligsprekingen nooit uit mezelf begrepen heb wat Jezus hiermee bedoelde. Wij christenen moeten zo zijn. Het zijn richtlijnen van Jezus voor het leven van ons christenen.

Ik zou hier een preek over kunnen geven, maar daar is het hier de plaats niet voor en daar hebben we onze voorgangers voor, die dat veel beter kunnen. Maar is dit jullie ook wel eens overkomen? Het zou fijn zijn om het met ons te delen. We hebben er plaats voor in ons kerkblad. Ook hoop ik jullie te ontmoeten in de komende bijbelstudiebijeenkomsten. Datum, tijd en locatie hiervan staan in het wijknieuws van onze drie wijken.

Wanneer de juli/augustus editie van VPG Nieuws uitkomt, zullen de vakanties waarschijnlijk al begonnen zijn. Dus wil ik degenen die met vakantie gaan reeds nu een fijne vakantie toewensen.

Moge Gods zegen u/jouw ten deel vallen,

Hanco de Lijster

Studiebijbel: <https://www.studiebijbel.nl>

De Bergrede: ISBN 90-5829-173

Kerkvoogdij

De kerk is van blijvende waarde

Voorzitter: P. Jan Boodt
Fortkerk: Maritza Bakhuis
Emmakerk: Orlando Griffith en Denise Schrader
Ebenezer church: Franklin James en Jan Teeuwen

Uw kerkelijke bijdrage kunt u overmaken naar één van de rekeningen van de VPG:

RBTT: 1183036

Maduro: 90091204

Giro: 559911

o.v.v. kerkelijke bijdrage

Ingezonden

Rubriek voor gedachten, mededelingen en opinie

Tips voor het schrijven:

- Schrijf kort en helder
- Geef uw tekst een titel
- Schrijf vanuit het positieve
- Vermeld uw naam

Een dominee op Curaçao tijdens de periode van de slavernij

P.J. Boodt

2012: een televisieploeg uit Nederland op Curaçao
Eind maart 2012 bezocht een televisieploeg van de Nederlandse omroep KRO Curaçao voor het maken van opnamen voor het programma "Brieven Boven Water". Dit is een programma over de in een Engels archief bewaarde brieven afkomstig van gekaapte Nederlandse schepen uit de 17e en de 18e eeuw. Eén van die brieven handelt over een dominee op Curaçao. Uitzending: 6 juni, 14.40 uur onze tijd, Nederland 2.

Een schip onderweg

We schrijven 13 juli 1668; na een reis van ongeveer twee maanden vaart het Hollandse fluitschip de Annabaai van Curaçao in. De reis begon op 17 mei op de Reede van Texel en werd gekenmerkt door goede wind en goed weer.

Aan boord bevond zich de jonge dominee Philippus Specht met zijn vrouw en kinderen. Hij zal met spanning uitgekeken hebben naar zijn nieuwe woonplaats. Na zijn studie theologie in Utrecht en het rectorchap van de jongensschool te Culemborg heeft hij de sprong in het duister gewaagd door zich aan te melden bij de West Indische Compagnie om dominee te worden op Curaçao: een eilandje ver weg dat sinds een 40-tal jaren in het bezit is van de West-Indische Compagnie WIC). De WIC had behoefte aan een steunpunt, vooral als een overslagpunt voor handel, in de Zuid-Amerikaanse regio en had daarvoor het eiland Curaçao veroverd op de Spanjaarden. In 1499 hadden de Spanjaarden het eiland bezet en vervolgens de daar wonende indianen vrijwel volledig naar Hispaniola- het latere Haïti en Dominicaanse republiek- gedeporteerd als arbeidskrachten op hun plantages.

De taken van ds. Specht en de bevolking van het eiland

Wat zal ds. Specht op Curaçao aantreffen? Ongetwijfeld zal hij zich aan boord tijdens de reis vertrouwd hebben gemaakt met de instructies die de Compagnie hem gegeven heeft. Hij moet het geestelijk welzijn van de troepen verzorgen; hij moet dronkenschap tegengaan en ervoor zorgen dat er geen hoererij plaats vindt. Hij moet er tevens voor zorgen dat mannen en vrouwen niet in concubinaat samenleven. Ook het geven van catechese aan ongelovigen behoort tot zijn taken. En natuurlijk moet hij dopen en kerkdiensten houden.

Maar wat zal hij precies aantreffen? Het garnizoen telt hooguit 150 man en daarvan zijn er hoogstens twintig lidmaat van de staatsgodsdienst: de Gereformeerde Kerk. Het garnizoen, de directeur van de WIC, de dominee en andere compagniesdienaren wonen in de versterkte vesting "het Kasteel" – het latere Fort Amsterdam - dat op de landpunt van de Annabaai staat en zo de ingang beheerst. Verder wonen op de punt van het eiland nog wat handelaren, voornamelijk joden. Deze laatsten zijn

sinds de val van Pernambuco in Brazilië via Amsterdam naar Curaçao uitgeweken. Dat is de hele bevolking.

Aan de overkant, in het latere Otrabanda, wonen nog wel enkele indianen en een paar Spanjaarden, maar de meeste Indianen en Spanjaarden zijn, na de verovering van Curaçao door de WIC, op hun eigen verzoek getransporteerd naar Venezuela.

Een brief van ds. Specht

Een paar maanden na zijn aankomst kan ds. Specht tevreden aan een collega in Amsterdam schrijven: *Er is hier een redelijke kerkelijke gemeente en door de negerhandel is hier altijd een groot gehoor van de mensen op de schepen. Ik heb al 22 kinderen gedoopt en aan één het Heilig Avondmaal uitgedeeld. Er zijn ongeveer 50 lidmaten. Er zijn hier ook veel papen en luthersen, die wel komen luisteren. Er is hier ook een grote hoop aankomende kinderen en veel onwetende ouderlingen, waarvoor ik mijn uiterste best doe om hen te catechiseren, zowel in het particulier als in het openbaar. De heer directeur is een god-dienende heer, die nooit een preek, een catechisatie of een avondgebed zal verzuimen.*

Toch zal zijn hele verblijf, dat duurt tot 1676, niet zo ongestoord verlopen als in het begin.

Tijdsbeeld

In wat voor tijd leefde deze dominee? Wat moeten we ons daarbij voorstellen? Waarom kan hij zo onaangedaan spreken over "negerhandel" alsof het hier over koopwaar gaat en niet over mensen? Met onze hedendaagse kennis doet zijn uitspraak over "negerhandel" nogal vreemd aan. Maar daar zit hem nu net het probleem.

Willen wij deze man op zijn juiste waarde beoordelen dan moeten we dat doen los van al onze ideeën over menswaardigheid, slavernij e.d. die we in de afgelopen eeuwen hebben verkregen. We moeten ons als het ware zonder al die bagage, zonder vooroordelen, verplaatsen naar die tijd.

Ds. Specht leefde in de Gouden Eeuw. Nederland had zich losgemaakt van de Spaanse overheersing en was op het wereldtoneel een speler van wereldformaat geworden. Daardoor kwam Nederland in aanvaring met de andere grootmachten: Engeland, Frankrijk en Spanje.

En in dat spel om de macht telde een mensenleven meer of minder niet. Landen zagen er geen been in om de wereld met geweld te veroveren en iedereen die het niet met hen eens was uit te moorden. Spanje had met Cortez op die manier Zuid-Amerika geannexeerd en daarbij veel inheemse volken en beschavingen uitgeroeid. Zoals al vermeld had Spanje vanaf Curaçao de daar wonende indianen zonder pardon verplaatst naar Hispaniola.

In de veroverde gebieden - Zuid-Amerika en zeker ook in het Caribische gebied waar de Engelsen en Spanjaarden grote plantages beheerden - bestond er behoefte aan slaven die het werk deden. Daardoor werd de al bestaande trans-Atlantische slavenhandel geïntensiveerd.

Slavenhandel werd door veel volken als gewoon aanvaard. Het was er al zolang als de mensheid bestond. Bovendien was het tijdperk van lijfeigenen en horigschap in Europa nog maar net voorbij. Maar elders bestond het zeker nog. Veel landen hadden nog steeds maar weinig op met de in hun ogen mindere mensen. En zeker de gekleurde medemens werd als minderwaardig beschouwd. Het geloof dat alle negers afstamden van de vervloekte zoon van Noach, Cham, was zeer wijdverbreid. Op grond daarvan werd er een legitimatie voor de slavernij gevonden: "God had immers Cham, de zoon van Noach, die zijn vader onteerd had, vervloekt".

Ook in de Bijbel komt het gebruik van slavernij uitvoerig op verschillende plekken aan de orde zonder dat direct het als afkeurenswaardig wordt beschouwd. Wel worden er regels gegeven om op een juiste manier met slaven om te gaan. En die regels zijn zeker in het Oude Testament niet altijd even zachtzinnig. En in een eeuw waarin de Bijbel nog geheel letterlijk werd uitgelegd, was het veroordelen van slavernij - dus tegen de Bijbel in! - totaal niet aan de orde. Bovendien was er ook destijds wereldwijd totaal geen respect voor andersdenkenden. Nederlan-

ders werden bijvoorbeeld in Azië als barbaren beschouwd. Ook op het gebied van de godsdienst was er weinig ruimte voor andersdenkenden. Het was nog maar kortgeleden dat de Nederlanden hervormd waren geworden. De Rooms-Katholieke godsdienst werd slechts oogluikend toegestaan zolang deze maar niet publiekelijk werd beoefend. Rooms-Katholieken mochten hun geloof wel belijden in zogenaamde schuilkerken, maar van het vervullen van overheidsfuncties was geen sprake.

In de kerken werd gepreekt vanuit de exclusiviteitsgedachte: iedereen die zich niet bekeerde tot het werkelijk christelijk geloof – voor de protestanten het hervormd-gereformeerd calvinisme – was in principe verdorven en verdoemd. En werd men beschouwd als ketter dan was de volgende stap met het uitspreken van de doodstraf snel gezet. Dat uitspreken gebeurde zeer gemakkelijk en leidde snel tot het uitvoeren van het vonnis, bijvoorbeeld door het verbranden op de brandstapel. Overigens was het de Rooms-Katholieke kerk die bij monde van Paus Nicolaas V in het jaar 1452 de koloniale slavenhandel legitimeerde omdat aan Prins Hendrik de Zeevaarder van Portugal het recht werd gegeven om de Saracenen, heidenen en andere ongelovigen tot slaaf te maken. Hun nakomelingen inbegrepen! En in 1886 verklaarde het Heilig Officie in Rome nog dat slavernij niet in strijd was met de goddelijke wet.

Het is dus geen wonder dat een man als Specht de “negerhandel” als iets heel gewoons zag. Het is geheel in overeenstemming met het gedachtengoed van die tijd. Kerk en staat waren eensgezind in hun opvattingen over slavernij. Natuurlijk kon er wel iets veranderen als men zich bekeerde en “tot geloof kwam”, hoewel dat voor de zwarte medemens – “die arme en blinde heidenen” – wel moeilijk zou zijn.

Beschuldiging

Aangezien de directeur ook voorzitter van de kerkenraad is komt ds. Specht met de volgende directeur flink in aanvaring. Ds. Specht wil graag de attestatie - het bewijs van lidmaatschap - zien van diens echtgenote. Daarvan is de directeur niet gediend. De dominee heeft hem maar te geloven op zijn woord. Als directeur hoeft hij niet bevraagd te worden omtrent zijn geloof en zeker niet omtrent het geloof van zijn vrouw. Het komt tot een ruzie waarbij de directeur een brief stuurt naar de bewindvoerders van de WIC in Amsterdam. Daarin beschuldigt hij Specht van het uitbaten van een goed beklante illegale tapperij. Gezien de redenen waarvoor ds. Specht was aangetrokken als predikant op Curacao en gezien zijn steeds weer opnieuw fulmineren tegen het vele alcoholgebruik – het was nog maar enkele jaren geleden dat de voorganger van Specht de kroegen van het Fortplein had laten verwijderen - was deze beschuldiging zeer ernstig en kwetsend. En ongetwijfeld was deze ook zo door de directeur bedoeld. Hij was zeer waarschijnlijk zelf niet zo gelovig als hij wel moest zijn. In dezen was kennelijk de aanval de beste verdediging. Gelukkig voor ds. Specht wordt de ruzie beëindigd door het overlijden van de directeur.

Met de nieuwe directeur heeft Specht aanvankelijk een goede verstandhouding maar ook daar komt het probleem weer om de hoek kijken dat de directeur de voorzitter van de kerkenraad is. Omdat hij vindt dat hij als directeur de dominee mag kapittelen over wat hij van de preekstoel kan en mag zeggen verbiedt hij Specht na een ruzie om nog langer te preken. Specht mag nog wel dopen. Op 26 juni 1676 verzucht Specht in een brief: “Als er iemand van uw kennissen en vrienden mocht zijn, die genegeen was naar deze plaats te gaan, ik zou het hem niet aanraden, want als er geen oorlog was uitgebroken, zou ik hier tot mijn verdriet niet zo lang geweest zijn, want naast de trotse en soevereine regering van de heer gouverneur, naar wiens pijpen hier een predikant moet dansen...wat tot gevolg heeft dat deze plaats de ellendigste zal worden .. en dit zal eerder ballingschap genoemd moeten worden”.

Enkele maanden na deze brief – we schrijven 1676 - vertrekt Specht weer van Curaçao. Hij is een illusie armer. Over de beschuldiging van de illegale tapperij is niets meer gehoord.

Conclusie

Maatschappelijk en sociaal gezien was slavernij destijds een volledig nor-

maal geaccepteerd fenomeen. Een fenomeen dat in onze ogen terecht verfoeilijk is. Maar wij mogen met onze kennis van nu onze huidige opvatting niet van toepassing maken op die tijd en de toen levende mensen en daardoor iedereen veroordelen. Hoe verfoeilijk slavernij ook is, het heeft weinig zin om met onze opvattingen-van-nu de toen levende mensen te (ver)oordelen. Men wist niet beter. Het getuigt van een juist inzicht om te leren van die tijd, van wat er toen gebeurd is. Het is beter niet stil te staan bij het verleden maar ervoor te zorgen dat slavernij volledig wordt afgeschaft. Want er wordt op goede gronden aangenomen dat wereldwijd nog zeer veel mensen in slavernij leven. Er wordt een getal van honderdmiljoen genoemd.

En wat te denken van de alom aanwezige kinderarbeid? Deze bestaat ook nog in onze regio, op Haïti bijvoorbeeld. Wat te denken van kindsoldaten in Afrika? Is dat geen moderne slavernij? Wat te denken van kinderen in ontwikkelingslanden die in de prostitutie werken? Van ds. Specht mag gezegd worden dat hij uit zijn brieven naar voren komt als iemand die getracht heeft als een kind van zijn tijd zo goed mogelijk naar eer en geweten te leven.

Literatuur:

- Hartog, J. : Mogen de eilanden zich verheugen. Gedenkboek VPG, 1969
 Brouwer, J. : Bijbel, bier en brandewijn. Een predikant met een tapperij!
 In: Sailing letters Journaal II; Walburg Pers, Zutphen, 2009
 Brouwer, J. : Brieven Specht aan classis Amsterdam, hertaling.
 Amsterdams Stedelijk archief
 Buddingh, B.R. : Van Punt en Snoa, Ontstaan en groei van Willemstad.
 's Hertogenbosch : Aldus, 1994
 Wikipedia: artikelen over Slavernij en Cham

JE HEBT SLAVERNIJ en SLAVERNIJ..... - EN ONZE BE-OORDEEL-ING ?

ds R. van Buiren

Waardering voor en kritiek op het artikel van Jan Boodt

Ik ben door Jan Boodt gevraagd om een reactie op zijn artikel “ Een dominee op Curacao”. Allereerst dit: het is m.i. een goed artikel omdat

- het helder geschreven is
- de schrijver met zijn historisch verhaal vooral ons lezers nu de ogen wil openen om scherp te zien dat slavernij vandaag nog volop bestaat in allerlei vormen; en daar wil hij verzet tegen oproepen! Dit lijkt mij de essentie van zijn verhaal. Je zou er boven kunnen zetten: “Terugblik met het oog op morgen”: een sterk verhaal!! Bovendien , en dat is
- c) het verhaal lokt discussie uit....en wat kan een verhaal beter doen dan dat?

Ik zal op twee punten van dit verhaal kritiek leveren:

1. het verbinden en het vergelijken van “slavernij in de bijbel” met de geschiedenis van de slavernij van WIC (en OIC);
2. de (impliciete) suggestie dat je, als je slavernij ziet in het kader van de tijd waarin dit fenomeen actueel is, je zou moeten onthouden van (ver)oordeel(ing) NU (dat zou te gemakkelijk zijn).

Slavernij in de Bijbel en slavernij van WIC / OIC

1. Slavernij wordt in de bijbel niet veroordeeld, maar is daar iets totaal anders dan de slavernij waarover het hier gaat. In de slavernij waarover de bijbel spreekt, gaat het om een (soort) sociale status, soms gedwongen, soms “zelf gekozen” door mensen die zich als slaaf/slavin verkochten zodat er een zekere bestaanszekerheid was voor de persoon in kwestie en (mogelijk) zijn / haar gezin. Deze slavernij is zeker niet vooral gebaseerd op ras, nationaliteit of huidskleur (terwijl die andere slavernij: WIC, dat wel is)! Er is in de bijbel diverse malen sprake van goede/menselijke gedragsregels als voorschriften in de houding tegenover slaven (al valt niet te ontkennen dat ook hier in de

VoorElkaar

Advertentierubriek

www.vpgnews@gmail.com

Een mooie plaats voor uw advertentie

Ik heb...

Kom naar...

Ik kan...

Ik zoek...

Wie kan mij helpen?

Bent u toe aan vakantie of wilt u de dagelijkse sleur even achter u laten?

Boek dan een vakantie bij **Never4Get-Apartments** en kom genieten van de zon, de zee en het strand. Ook als u niet van het strand houdt is er genoeg te beleven op dit zonovergoten eiland in de tropen. Aarzel dus niet, koop een vliegticket en kom naar **Never4Get** op Curaçao!

Wij zijn er van overtuigd dat u bij ons een onvergetelijke vakantie zult hebben!

Kijk op onze website: www.never4get-apartments.com

Of stuur direct een mail naar: info@never4get-apartments.com

Brieven boven water

KRO-documentaire over ds P. Specht. Zie artikel P.J. Boodt op pagina 14.

Uitzending woensdag 6 juni 14.40 (lokale tijd), Nederland 2

Klusjesmannen

Heeft u een kapot elektrisch apparaat, heeft uw tuin een grote beurt nodig of moet er geveerd of gemetseld worden? Arjon, Robby, Eddy of één van de andere mannen van Yabi di Libertad (Stichting voor hulp aan ex-verslaafden) doen het graag voor u. Bel 8694404 of 5665359

Advertentieruimte

Hier kan uw gratis (tot 25 woorden) advertentie staan. Voor **voorwaarden**: vpgnews@gmail.com

Celebrations!

The name says it all.....

Weddings

Holy Communion

Baptism

Theme Parties

Decoration

Face Painting

Personalized Items

And much more...!

www.celebrations-cur.com | info@celebrations-cur.com | Tel: 563-0422

Vervolg van pagina 15 praktijk telkens wreedheid voorkomt). Essentieel is: het geloof van Israel begint met: bevrijding uit die zeer wrede slavernij in Egypte! In de N.T.-tijd kom je bv artsen, advocaten en politici tegen die zich als slaaf hadden verkocht (laten we het modern zeggen: voor een basisinkomen). Tenslotte wordt -helaas zonder veroordeling van de praktijk van de slavernij- in het woord van Paulus "slavernij" wel ten principale veroordeeld als iets dat nu echt afgelopen moet zijn; in Christus: geen vrije, geen slaaf; geen man, geen vrouw; geen Jood, geen heiden – de absolute gelijkwaardigheid van mensen !!

Dit eerste punt geeft m.i. al heel veel aanleiding om zeer kritisch te spreken en te oordelen over de slavernij van bv WIC (en OIC).

Ons oordeel anno 2012 over de mensen van toen

2a. Mensen die beweren dat de bijbel de leidraad voor hun leven is kunnen en moeten dus op z'n minst weten dat de "slavenhandel" en de uiterst wrede slavenmishandeling door WIC (en OIC) volstrekt veroordeeld moeten worden. Dat bv. juist mensen in het "christelijke Nederland" legitimatie zochten en vonden in de bijbel voor die slavenhandel en voor hun opvatting van inferioriteit van de "zwarten" is natuurlijk uiterst dubieus. Ja: verwijtbaar. De mensen hadden beter kunnen en moeten weten.

2b. Geeft dit ons ook het recht de mensen die in die tijd de wrede slavernij gewoon vonden en niet veroordeelden maar erin participeerden, nu aan te klagen en te veroordelen? De ook in onze tijd op wrede manier voorkomende slavernij zou ons minstens heel voorzichtig en bescheiden moeten maken. Tegelijkertijd zou het bestaan van diverse vormen van slavernij in onze tijd ons ook heel achterdochtig moeten maken: wij zien hoe ook door "meesters" vandaag heel veel mensen - arme mensen, jonge kinderen e.a. - wreed misbruikt en uitgebuit worden; en **wijzelf** hebben meestal helemaal niet door hoe ook wij "als slaven" gebruikt worden....denk bv. aan media, geld en economie, verborgen reclame etc. Ook al zien wij de "meesters" niet als onze meesters: toch zijn ze volop actief **met ons** aan de slag!

Veroordelen we mensen-toen die zo wreed medemensen misbruikten? Je kunt stellen: het is niet aan ons om in directe zin die mensen "schuldig" te verklaren in de betekenis van: het is hun culpa = schuld, zoals wij bv in de liturgie "onze **eigen** concrete schuld-culpa" belijden. (Of is dat oordeel **wel** aan ons ...??? - **ook dat is m.i. een terechte vraag**). In elk geval staat alle wreedheid slaven ooit aangedaan op het konto van mensen die dat deden en ook op ons konto, (het is ook ons debet) als nakomelingen van hen. In deze zin: dat wij die wreedheid als extreem slecht moeten veroordelen en dat wij ook van de mensen die dat soort wrede begingen en begaan zeggen **wat er op hun en ons konto staat**. Dan weten wij wat wij vandaag "verschuldigd" zijn: aan de nakomelingen van de slachtoffers van toen en aan de slachtoffers van **nu**. Ons debet-zijn-aan-slavernij moet worden afgelost.

Mijn laatste, algemene punt

Verontschuldigen als "slavernij was gewoon", "men wist toen niet beter", "zo was de heersende mening" e.a. gaan eraan voorbij dat juist mensen die de pretentie hebben dat de bijbel hun leidraad is hiermee niet weggelaten. Het hart van Torah en Evangelie is juist dat wij als wij pretenderen zulke mensen te zijn: *ons niet conformeren aan het bestaande en geaccepteerde, dat wij ons laten "storen" in alles wat zo "gewoon en gewend is", ons laten "storen" in wat wij "bereikt" hebben, ons niet aanpassen aan "de heersende mening" die altijd de mening van de heersers is. Dat we tegen de stroom in roeien, verzet plegen tegen onrecht, in-humaniteit en wreedheid. "Wordt niet wereld-gelijkvormig"!*

Komen wij, ja wij daar ooit echt aan toe? Kritiek op de geschiedenis en wat er is gebeurd en door mensen is gedaan en nog wordt gedaan: dat alles komt als een boemerang terug op ons zelf. Op ons die leven in een wereld die niet beter is geworden dan toen; zulke kritiek snijdt diep in in eigen vlees. Dat hoor ik toch vooral ook in het artikel van Jan Boodt - waarvoor dank.